

BIBLICKÉ ÚKOLY

3. čtvrtletí

1962

NAUČENÍ
Z EVANGELIA JANOVA

1. ÚLOHA — 7. JÚLA 1962

Ježiš ako Boh i človek

Základný verš: Ján 1, 14.

Úvod: JEDNO S OTCOM. „Ježiš Kristus bol od večnosti jedno s Otcom; bol obrazom Boha, obrazom Jeho veľkosti a velebnosti, »odleskom jeho slávy«. Svojím príchodom na tento svet mal zjaviť Jeho slávu. Prišiel na túto hriešnu zem, aby zjavil svetlo Božej lásky, aby bol Bohom s nami. Preto bolo o ňom prorokované, že sa bude volať »Emanuel«. Keď prišiel medzi nás, mal zjaviť Boha ako ľuďom tak i anjelom. Bol Slovom Božím; zvestoval úmysly Božie.“ EGW

SLOVO A BOH

1. Čo učí Ján o večnom Slove? Ján 1, 1a.

Slovo bolo cez celú večnosť; nestalo sa takým len neskoršie. Preto bol Kristus vždycky Bohom. (Žid. 1, 8.) Ján tu zdôrazňuje nepretržité trvanie, časove neohraničenú existenciu Kristovu pred Jeho vtelením. V minulosti nebolo doby, o ktorej by sa mohlo povedať, že Slovo neexistovalo. Syn bol s Otcom od večnosti.

2. Aký bol pomer Slova k Bohu? Ján 1, 1b. 2.

Skutočnosť, že Slovo bolo u Boha, tj. s Otcom, vysvetľuje, že je druhou bytosťou. Zo súvislosti vysvitá, že Slovo bolo spojené s Bohom v jedinečnom a výnimočnom zmysle. Slovo bolo »u Boha« v odvekej minulosti; stalo sa však telom, aby prebývalo „s nami“. Zmyslu vtelenia neporozu-

mieme bez pozadia večnej praexistencie Krista ako Boha, ktorý je jedno s Bohom-Otcom. .

3. Čo prehlasuje Písmo o Kristovom stvoriteľskom diele? Ján 1, 3.

Ak Kristus učinil všetky veci, potom existoval skôr než všetko toto. Toto posolstvo je tak jednoznačné, že o tom nemusí nikto pochybovať. Kristus bol Boh v podstate a v najvyššom zmysle. Bol s Bohom od večnosti, Boh nad všetkým navěky požehnaný.

4. Čo obdržal človek skrze Slovo? Ján 1, 4.

Nejde tu o nejaký fyzický život, ale život večný, ktorý je výlučne Božím vlastníctvom. Tento život malo Slovo, ktoré bolo u Boha a bolo s Bohom. Fyzický život obdržal každý jednotliviec. Tento život nie je však večný ani nesmrteľný, lebo Boh, darca života, ho odníma. Ježišov život je pôvodný, nevypožičaný, neodvodený. Tento život človek nededí. Môže ho mať jedine v Kristu.

5. Kde svietilo to Svetlo a s akým výsledkom? Ján 1, 5.

SLOVO A SVET

6. Ako pripravoval Boh ľudí pre príchod tohoto Svetla? Ján 1, 6—8.

7. Koľko ľudí môže mať úžitok z príchodu tohoto Svetla? V. 9.

„Pravé svetlo, ktoré osvětľuje každého človeka, byl ten, který přicházel na svět.“ (Žilka.)

Ako má každý človek život skrze Krista, tak

isto skrze Neho dostáva každá duša istý papršlek božského svetla. V každom človeku je nielen rozumová, ale i duchovná sila: cit pre spravodlivosť a túžba po dobrom. Proti týmto zásadám však bojuje satan. Následok neposlušnosti je zrejmý v skúsenosti každého človeka. Už v jeho prirodzenosti je sklon k zlému, sila, ktorej sám nemôže odolať. Ak má proti tejto sile obstáť a dosiahnuť toho ideálu, ktorý v hĺbinách svojej duše pokladá za jedine hodnotný a cenný, môže nájsť pomoc len v jedinej sile. Ňou je Kristus. Jednota s Ním je naša najväčšia potreba.

8. Ako bolo prijaté to pravé Svetlo, ktoré prišlo, aby bolo k požehnaniu všetkým? Ján 1, 10. 11.

Viac než tisíc rokov očakával národ židovský príchod Spasiteľa. K tejto udalosti upierali sa všetky ich nádeje. V piesňach, prorockých, chrámových obradoch i domácich modlitbách uchovávali Jeho meno. Žiaľ, keď prišiel, neprijali Ho.

SLOVO SA STALO TELOM

9. Čo dal Kristus-Slovo tým, čo Ho prijali a uverili v Neho? Ján 1, 12.

10. Ako sa rodia dieťky Božie? Ján 1, 13; 1. Pet. 1, 23; Jak. 1, 18.

11. Ako popisuje evanjelista Ján spôsob, akým sa Syn Boží stal Synom človeka? Ján 1, 14.

Krístus nemohol prísť na túto zem vo svojej pôvodnej sláve, lebo hriešni ľudia by na Neho nemohli hľadieť. Preto zahalil svoje božstvo plášťom človečenstva, aby tým neprerušil svoje božstvo. Spasiteľ prišiel, aby zaujal miesto v čele padlého

- pokolenia a delil sa o jeho skúsenosti od detstva až k plnému veku.
12. Za ktoré duchovné dary vďačí veriaci Kristu? Ján 1, 16. 17.
13. Kto teda dokonale zjavuje Iudskému pokoleniu Boha-Otca? V. 18.

2. ÚKOL — 14. ČERVENCE 1962

Ježíš a jeho první dva divy

Zlatý verš: Jan 2, 11.

Úvod: PŮSOBIVÁ VÍRA. „Nemáme věřit proto, že vidíme anebo cítíme, že nás Bůh slyší. Musíme důvěřovat jeho zaslíbením. Přijdeme-li k němu s vírou, bude slyšet všechny naše prosby. Prosíme-li o jeho požehnání, máme věřit, že je přijmeme a děkujeme mu za to, že jsme je přijali. Pak konejme své povinnosti a vezme, že v nejvyšší nouzi přijde i požehnání. Naučíme-li se tomu, poznáme, že naše modlitby jsou vyslyšeny.“ EGW

VESNICKÁ SVATBA

1. Kde se naskytla Ježíši příležitost pro první zázrak? Jan 2, 1.

Ježíš nezapočal svou službu nějakým velikým skutkem před vysokou radou židovskou v Jeruzalémě. Svou moc zjevil příležitostně na svatbě

v malé galilejské vsi. Zde dal najevo svůj soucit s člověkem a svou touhu pracovat pro štěstí lidstva.

„Na slavnostním místě, kde se přátelé a příbuzní spolu radovali, začal Ježíš svůj veřejný učitelský úřad. Takto posvětil manželství a uznal je za zařízení, které sám ustanovil.“ EGW

2. Kdo byl také pozván? V. 2.

Ježíš se vrátil od Jordánu do Galileje. Tam se měla konat svatba v Káni, v malém městečku nedaleko Nazareta. Novomanželé byli příbuznými Josefa a Marie. Ježíš, který se dověděl o této slavnosti, přišel do Kány a byl pozván se svými učedníky na svatbu.

3. Který nepříjemný nedostatek se tam projevil? V. 3a.

V tehdejší době trvala svatba obyčejně několik dní. Před koncem slavnosti se zjistilo, že zásoba vína nepostačí. Toto zjištění způsobilo starost a bezradnost. Při slavnostních příležitostech bylo nemyslitelné obejít se bez vína; porušení tohoto zvyku bylo pokládáno za nedostatek pohostinství.

M A T K A A S Y N

4. Na koho se Maria obrátila o pomoc v této nenadálé příhodě? V. 3b.

Když Maria uslyšela svědectví učedníků o Ježíši, zaradovala se jistotou, že její dávné naděje se již brzy splní. K tomu se družila i přirozená chlouba milující matky. Když pozorovala tolik pohledů na Ježíše, zatoužila, aby podal svatební

hostině důkaz své božské moci. Doufala, že nyní nastane pro něho příležitost, aby učinil zázrak. Maria jako příbuzná mladého páru pomáhala v přípravách k slavnosti. Proto se obrací na Ježíše slovy: „Vína nemají.“

5. Co odpověděl Ježíš na matčinu výzvu? V. 4.

Tato zdánlivě drsná odpověď nevyjadřovala žádný chlad nebo nezdvořilost. Odpovídalo to úplně tehdejšímu orientálnímu zvyku. Takového výrazu se užívalo při oslovení osob, jimž se měla prokázat úcta.

6. Jak projevila Maria naprostou důvěru v synovu moc a autoritu? V. 5.

PRVNÍ ZÁZRAK

7. Jaké prosté příkazy dal Mistr služebníkům? V. 6—8.

Štoudve — sudy obsahovaly podle attické míry asi 35 litrů. Na oné svatbě bylo pravděpodobně mnoho hostů.

8. Jaký byl požehnaný výsledek poslušnosti služebníků? V. 9. 10.

„Vino, které Ježíš opatřil hostům, a to víno, které dal učedníkům jako symbol své krve, byla čistá hroznová šťáva. Nekvašené víno, které opatřil svatebčanům, byl zdravý a občerstvující nápoj.“ EGW

9. Který vyšší cíl dosáhl Ježíš tímto divem? V. 11.

DRUHÝ ZÁZRAK

10. S jakou naléhavou žádostí se setkal Ježíš, když znovu navštívil Kánu v Galileji? Jan 4, 46. 47.

11. Jak zkoušel Ježíš žadatelovu důvěru? V. 48.

Spasitelova slova odkryla srdce královského služebníka jako světelný záblesk. Poznal, že hledal Ježíše ze sobectví. Poznal svou nestálou víru. Nanejvýš zmaten si uvědomil, že jeho pochybnosti mohou stát synův život. Viděl, že stojí v přítomnosti toho, jenž čte myšlenky a může všecko.

12. Co odpověděl Ježíš, když zoufalý otec projevilo prostou víru? V. 49. 50.

V pokorném zoufalství prosí: „Pane, pojd', prve než syn můj umře“. Uchopil se Krista vírou jako Jákob, který v boji s andělem řekl: „Nepustím tě, leč mi požehnáš.“ A zvítězil jako Jákob. Spasitel se nevzdaluje od duše, která k němu volá v nouzi. „I řekl: Jdi, syn tvůj žije.“ Královský úředník odchází od Ježíše uklidněn a cítí dosud nepoznanou radost. Uvěřil nejen tomu, že syn se uzdraví, nýbrž v pevné důvěře spolehnul na Krista jako vykupitele.

13. Jaký byl bezprostřední výsledek důvěryplného jednání otcova? V. 51. 52.

14. Jaké trvalé požehnání vzešlo z otcovy počáteční důvěry v Ježíše? V. 53. 54.

Tento člověk zatoužil dovědět se více o Kristu. Když později slyšel i jeho učení, uvěřil s celým svým domem. Všichni se stali jeho učedníky. Jejich soužení posloužilo tak ke spáse celé rodině.

Ježíš a Nikodém

Zlatý verš: Jan 3, 5.

Úvod: ČLOVĚK JE ČASNÝ, ALE MŮŽE MÍT SMYSL PRO VĚČNOST A PRO VĚCI DOSUD NEPOZNANÉ. Myšlenka, že jsme zde na světě, v přítomnosti velikého tvůrce vesmíru, který učinil člověka ke své podobě, nás provede do širokých vznešených oblastí uvažování. Myšlenka, že Bůh nad námi bdí, že nás miluje a pečuje o nás tak, že dal svého milého Syna, aby nás vykoupil, abychom nemuseli zahynout, je opravdu veliká. Ti, kdož otevrou svá srdce pro přijetí a uvažování o těchto věcech, nenajdou zalíbení v plytkých řečech a mělkých myšlenkách.

ROSTOUCÍ UZNÁVÁNÍ JEŽÍŠE

1. Jaký účinek měly Kristovy zázraky na mnohé v Jeruzalémě? Jan 2, 23.
2. Proč se Ježíš nesvěřoval těm, kteří se ukázali ochotni v něho uvěřit? V. 24. 25.
3. Kterými slovy vyjádřil člen synedria ocenění Ježíšových vlastností? Jan 3, 1. 2.

„Nikodém by byl velmi rád s Ježíšem promluvil, nechtěl ho však vyhledat veřejně. Kdyby jako přední muž projevil sympatie k neznámému učiteli, bylo by to pro něj příliš ponižující; židovská rada by Nikodémem pohrdla a odsoudila by ho. Rozhodl se tedy pro tajnou rozmluvu. Zjistil, že Spasitel tráví chvíle oddechu na hoře Olivetské, proto jej tam v noci vyhledal.“ EGW

NOVÉ NAROZENÍ

4. Kterou podmínku spasení vyslovil Ježíš, aniž by se pozastavil nad uznáním, které Nikodém úvodem pronesl? V. 3.

„Nám není možno, abychom vlastní silou unikli prohlubni hříchů, do které jsme zapadli. Naše myšlení jsou zlá, a my se nemůžeme změnit. Vychování a vzdělání a všechny lidské snahy a pokroky mají své opodstatnění, avšak v tomto případě jsou bezmocné. Mohou být s to, aby přivodily vnější změnu mravů a mravnosti, avšak srdce nemohou změnit. Nejprve musí v srdci působit jistá moc, musí přijít s hůry nový život, než se člověk obrátí od hříchů k svatosti. Touto mocí jest Kristus. Jedině jeho milost je s to znovu obživit mrtvé duševní síly a vést je k Bohu, k dokonalé svatosti.“ EGW

5. Jak opravil Ježíš Nikodémovo smýšlení?
V. 4. 5.

Ježíš ve skutečnosti říká Nikodémovi: Učené debaty ti nepomohou, důvody pro sporné otázky tě neosvítí. Musíš mít nové srdce, jinak království Boží ani nepoznáš. Musíš se znovuzrodit. Potřebuješ nové zdroje, z nichž by vyvěralo tvé jednání. Dokud v člověku nenastane tato změna, která činí všechny věci nové, i nejsilnější důvody vyjdou naprázdno. Ten nedostatek je ve tvém vlastním srdci: všechno v tobě musí být změněno, neboť jinak království Boží neuvidíš.

6. Jaký rozdíl dělal Ježíš mezi fyzickým a duchovním světem? V. 6.

7. Kterým obrazem znázornil Kristus tajemnou povahu působení Ducha svatého? V. 7. 8.

Jako účinky větru lze vidět a cítit, i když jej nevidíme, tak to je také s působením moci Ducha svatého na srdcích lidských. Ona přetvořující moc, i když ji nevidíme, tvoří v duši nový život.

BOŽSKÉ VYSVĚTLENÍ

8. Kterou otázkou prozradil Nikodém svou nevědomost i svůj zájem? V. 9.

9. S jakým prohlášením a s kterou otázkou se obrátil Ježíš na Nikodéma? V. 10—12.

Nemohl-li Nikodém přijmout Kristovo učení o působení milosti, jak mohl pochopit podstatu jeho slavného nebeského království? Jestliže nepochopí Kristovo dílo na zemi, jak pochopí jeho dílo v nebi?

10. Jaké jedinečné odůvodnění měl Ježíš pro své prohlášení? V. 13.

SPASITELNÉ POSLÁNÍ SYNA BOŽÍHO

11. Kterým zobrazením poukázal Ježíš na svou budoucí obět? V. 14.

Tyto věci Nikodém znal velmi dobře. Obrazem povýšeného hada na poušti se mu ujasnilo Spasitelovo poslání, neboť to byl symbol Krista. I dnes je mnoho těch, kteří se musí naučit téže pravdě jako Nikodém: pochopit smysl tohoto obrazu.

Jako Nikodém, tak i my si musíme uvědomit, že „není v žádném jiném spasení; neboť není

jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti." (Sk. 4, 12.)

**12. Který důvod uvádí Ježíš pro své vyvýšení?
V. 15.**

„Všichni, kteří žili na zemi, ucítili uštknutí hada starého, kterýž slove ďábel a satanáš'. Zhoubné účinky hřichu mohou být odstraněny jen opatřením, které Bůh připravil. Izraelští zachraňovali svůj život pohledem na vyvýšeného hada. Tento pohled předpokládal víru. Žili, poněvadž uvěřili slovu Božimu a důvěřovali prostředku, opatřenému k jejich uzdravení. Tak i dnes může hříšník hledět ke Kristu a žít. Dostává se mu odpuštění vírou v Ježíšovu oběť. Na rozdíl od bezmocného a neživého předmětu má Kristus moc a sílu spasit kajícího hříšníka.“ EGW

**13. Kterými nesmrtelnými slovy zaznamenává evangelista Boží lásku a její vztah ke světu?
V. 16. 17.**

Víra ke spasení není pouhým souhlasem s evangeliem. Pravá víra přijímá Krista za svého osobního Spasitele. (Jan. 3, 16.) Přicházím-li ke Kristu podle jeho slova, musím věřit, že obdržím jeho spasitelnou milost. Život, kterým pak žiji, prožívám ve víře v Syna Božího, jenž z lásky dal sebe samého za mne.

Ježiš a Samaritánka

Základný verš: Ján 4, 13. 14.

Úvod: PREHLBENIE NAŠEJ VIERY V KRISTA. Spasiteľ dosiaľ koná to isté dielo aké konal kedysi: ponúka vodu života. Snád tí, čo sa nazývajú Jeho učedníkmi, pohrdajú opovrhnutými a vyhýbajú sa im; Jeho láske k ľuďom však nestojí v ceste ani pôvod ani národnosť alebo životné okolnosti. Ježiš oslovuje každú dušu nech je akokoľvek hriešna: „Keby si ma prosila, dal bych ti vody živej.“

PRI STUDNI JÁKOBOVEJ

1. Prečo prechádzal Ježiš cez Samariu?
Ján 4, 1—4.

Ježiš sa na čas vzdialil z Judska, aby sa vyhol zbytočným sporom s farizejmi. Rozhodol sa opustiť Judsko nie zo strachu ale z obozretnosti. Mat. 10, 23.

2. Za akých okolností požiadal Ježiš Samaritánku, aby mu dala vody? V. 5—8.

„Nenávisť medzi Židmi a Samaritánmi nedovoľovala žene prejavíť Ježišovi žiadnu láskavosť, ale Ježiš sa snažil nájsť kľúč k jej srdcu. Preto s prejavom božskej lásky prosil o láskavosť, sám nič neponúkal. Ponuka milosti mohla byť odmietnutá; dôvera však vzbudzuje dôveru. Kráľ nebies pri-

chádza k tejto opovrhnutej bytosti a prosí ju o službu.“ EGW

3. Čo odpovedala žena na Jeho žiadosť? V. 9.

DARCA VODY ŽIVEJ

4. Ako využil Ježiš poskytnutú príležitosť, aby túto ženu poučil o duchovných pravdách? V. 10.

V rozhovore so Samaritánkou Kristus neznižoval studňu Jákobovu, ale poukázal jej na niečo lepšie. V snahe vyvracať ľuďom klamné názory skôr uškodíme než prospejeme. Musíme ľuďom ponúknuť niečo lepšie a nebrať im to, čo majú radi.

5. Ako prejavila žena svoj prebudený záujem? V. 11. 12.

6. Ktorým prirovnaním odpovedal Ježiš na jej záujem? V. 13. 14.

Vodou, na ktorú Kristus poukázal, bolo zjavenie Jeho milosti v Jeho slove. Jeho učenie je ako občerstvujúci prameň pre každú dušu. Slovo pravdy sa tu prirovnáva k občerstvujúcim vodám Libanona.

7. Akú túžbu vyjadrila žena? V. 15.

MESIÁŠ SA PREDSTAVUJE

8. Ako zjavil Ježiš pri tejto príležitosti čo o jej živote vedel? V. 16—18.

9. Aké presvedčenie nadobudla žena týmto odhalením? V. 19.

„Poslucháčka sa chvela. Tajná ruka obracala listy jej života a odhaľovala to, o čom myslela, že je prevždy skryté. Kto je to, že číta tajomstvo jej života? Napadala ju myšlienka o večnosti, o budúcom súde, keď bude zjavené všetko, čo je skryté. Svedomie sa jej prebudilo.“ EGW

10. Čo povedal Ježiš o pravej bohoslužbe, na ktorú sa žena pýtala? V. 20—24.

„Náboženstvo sa nesmie omedzovať na vonkajšie formy a ceremonie. Len to náboženstvo, ktoré prichádza od Boha, vedie k Bohu. Ak chceme Bohu správne slúžiť, musíme byť zrodení z Ducha Božieho. Naše srdce bude prečistené a myseľ obnovená, takže budeme môcť lepšie poznať a milovať Boha. Budeme poslúchať Jeho požiadavky. To je pravá bohoslužba.“ EGW

11. Ktorá myšlienka sa prebudila v žene? V. 25.

12. Čo odpovedal Ježiš na jej myšlienky? V. 26.

„So samoľúbymi Židmi Ježiš nemohol hovoriť tak otvorene ako s touto ženou; v styku s nimi bol zdržanlivý. Jej však bolo zjavené to, čo bolo skryté pred Židmi a čo i neskôr učenici mali zachovávať v tajnosti. Ježiš vedel, že ona oznámi ďalej, čo sa dozvedela a privedie aj iných k zdroju Jeho milosti.“ EGW

P Ó S O B I V Ě S V E D E C T V O

13. K čomu sa nakoniec žena rozhodla po rozhovore s Ježišom? S akým výsledkom? Ján 4, 28—30.

„Pri tejto žene pozoruhodný je účinok prak-

tickej viery v Krista. Každý pravý učeník sa stáva misionárom kráľovstva Božieho. Len čo pozná Spasiteľa, praje si, aby Ho poznali aj iní. Spásna a posväcujúca pravda nemôže zostať skrytá v jeho srdci. Kto sa napil vody života, stáva sa sám živým zdrojom; obdarovaný sa stáva darcom." EGW

14. Prečo mnohí Samaritáni uverili v Ježiša?

V. 39—42.

„V rozhovore so Samaritánkou zasial Kristus dobré semeno a čoskoro prišla žatva. Samaritáni prišli, počuli Ježiša a uverili v Neho. Obklopili Ho pri studni, kládli otázky a dychtivo prijímali vysvetlenie mnohých nejasných vecí. Pritom mizla ich neistota. Boli ako ľud, ktorý v úplnej temnote šiel za jediným papršlekom, až sa im plne rozodnilo. Tento krátky rozhovor im však nestačil. Chceli počuť viac, chceli, aby aj ich priatelia počuli tohoto predivného Učiteľa. Pozvali Ho do mesta a prosili, aby sa u nich zdržal. Pán Ježiš zostal v Samarii dva dni a mnohí z nich uverili.“
EGW

5. ÚKOL — 4. SRPNA 1962

Ježíš a nemocný člověk

Zlatý verš: Jan 5, 24.

Úvod: KRISTUS UZDRAVOVATEL. Spasitel jest pomocníkem všech zoufalých a zápasících. V nevyslovitelné lásce vám poukazuje na svou vlastní krev a v nekonečné něžnosti a slito-

vání praví: „Chcete být zdraví?“ Přikazuje vám, abyste povstali ve zdraví a míru. Nečekejte, až pocítíte, že jste uzdraveni. Věřte jeho slovu a stane se vám! Chtějte mu sloužit a budete-li jednat dle jeho slova, obdržíte sílu.

ZÁZRAK U RYBNÍKA BETHESDA

1. Proč mnoho nemocných lidí chodilo k rybníku Bethesda? Jan 5, 1—4.

V určitou dobu se voda v rybníku zvířila a všeobecně se věřilo, že je to účinek nadpřirozené síly. Věřilo se také, že kdo vstoupí do vody po zvíření rybníka, uzdraví se, ať trpí jakoukoliv nemocí. Stovky trpících navštěvovaly ono místo, ale když se voda pohnula, byl nával tak veliký, že se dav vrhal bezhlavě vpřed a pošlapával slabší muže, ženy a děti. Mnozí se nemohli dostat blíž k rybníku, jiní, kterým se to podařilo, umírali na břehu.

2. Jak dlouho tu byl jeden člověk nemocen? V. 5.

3. Co se tázal Ježíš nemocného, když viděl jeho ubohost? V. 6.

Nemocný ležel na své rohoži, jen občas zvedl hlavu směrem k rybníku. Tu zaujal jeho pozornost něžný obličej plný soucitu, který se nad ním skláněl. Slyší slova: „Chceš být zdrav?“ V jeho srdci se roznítla jiskra naděje. Cítil, že by mu mohlo být nějakým způsobem pomůženo.

4. Jak zněla odpověď nemocného? V. 7.

5. Kterým příkazem žádal Ježíš, aby nemocný projevil víru ve své uzdravení? V. 8.

Ježíš nežádal od nemocného, aby se snad cvičil ve víře v něho. Prostě mu řekl: „Vstaň, vezmi lože své a chod!“ Ježíš mu nedal žádné ujištění božské pomoci. Nemocný mohl pochybovat a tím ztratit jedinou naději na uzdravení. On však uvěřil slovu Kristovu a když i podle toho jednal, obdržel sílu.

6. Jak brzy byl tento člověk uzdraven? V. 9a.

Zde nešlo o nějaké postupné nabývání zdraví. Každý nerv a každý sval se najednou naplňuje novým životem a zdravý pohyb přichází do zmrzačených údů. Bez dotazů se podrobuje vůli Kristově. Postaví se na své nohy a zjišťuje, že je zdráv.

„Právě tak se má věc s námi, v podobném stavu se nalzáme i my, hříšní lidé. Svých dřívějších hříchů nemůžeme odpykat, svá srdce si nemůžeme obnovit a vlastní mocí nedosáhneme posvěcení. Avšak Bůh zaslubuje, že to pro nás učiní skrze Krista. Tomuto zaslíbení musíme věřit. Musíme své hříchy vyznat, Bohu se odevzdat a jemu sloužit. Jakmile to učiníme, Bůh na nás vyplní své zaslíbení. Jestliže uvěříme zaslíbení, že naše hříchy odpuštěny jsou, a že my jsme očištěni, pak na nás Bůh vykoná svou práci; pak i my budeme uzdraveni ze svých hříchů a nepravostí právě tak, jako tento nemocný.“ EGW

SPORNÁ OTÁZKA

7. Ve který den vykonal Ježíš tento zázrak? V. 9b.

Stojí za povšimnutí, že to je první zázrak v pořadí sedmi zázraků, které se staly v sobotu. (Viz

Mar. 1, 21—28. 29—31; 3, 1—6; Jan 9, 1—41; Luk. 13, 10—17; 14, 1—5.) Nyní Ježíš poprvé zjevně jednal proti rabínským nařizením týkajících se soboty. Že tak učinil v době, kdy se město hemžilo návštěvníky, a že svůj odpor proti lidským převráceným tradicím projevil zázrakem, ukazuje, jakou důležitost přikládá této otázce.

8. Jak se zachovali Židé k tomuto zázračnému uzdravení? V. 10—12.

Zákoníci věděli dobře, že jenom jeden se ukázal schopným činit takové divy; chtěli však mít přímé svědectví, že to byl Ježíš, aby jej mohli odsoudit jako rušitele soboty. Dle jejich soudu Ježíš nepřestoupil zákon pouze uzdravením nemocného v sobotu, ale dopustil se také přestoupení tím, že rozkázal, aby nemocný odnesl své lože.

9. Jak se vyléčený dověděl, kdo jej uzdravil? V. 13—15.

„Nehřeš více,“ neboli „nepokračuj v hřešení“. Ježíš odvrátil mysl uzdraveného od jeho fyzického uzdravení a poukázal mu na potřebu duchovní čistoty. Dotyčný již učinil první krok víry, který v něm vytvořil předpoklad pro duchovní i tělesné zdraví. Nyní ho Ježíš napomíná „nehřeš více“, což vystihuje jednak jeho dřívější život a pak to, že mu byly hříchy odpuštěny.

10. Pro které příčiny pak Židé pronásledovali Ježíše? V. 16. 18.

„Každý skutek Kristova života na zemi byl podložen moudrým účelem. Všechno, co Ježíš činil, bylo samo o sobě důležité. Mezi postiženými u rybníka vybral Kristus nejhorší případ, na němž

chtěl zjevit svoji uzdravující moc a přikázal muži, aby nesl své lože přes město a zvěstoval tak veliký skutek, který byl na něm vykonán. Tím měli být lidé přivedeni k uvažování, zda se může zákonně něco konat v sobotu. Mělo se tím také poukázat na židovská omezení v den Páně a k prohlášení prázdnoty jejich tradic.“ EGW

OTCOVY SKUTKY PROJEVENÉ V SYNU

11. Co prohlásil Ježíš na obranu svých skutků? V. 17. 19. 20.

Ježíšovo dílo bylo téže povahy jako dílo jeho nebeského Otce. Farizeje to ale stále více popuzovalo k hněvu. Podle jejich názoru Ježíš nejen porušil zákon, ale dokonce nazýval Boha svým vlastním Otcem a tím se činil rovným Bohu. Ježíš odmítl obvinění z rouhání. Řekl jim, že má oprávnění k činění skutku, z něhož jej obviňují, protože je Syn Boží stejné podstaty s Otcem.

12. Na která dvě veliká oprávnění prohlásil Ježíš svůj nárok? V. 21—23. 25—29.

Z titulu svého synovství má Ježíš moc obživit mrtvé a oprávnění soudit všechny lidi.

13. Jaké životní zaslíbení dal Ježíš těm, kteří vírou přijímají jeho slovo? V. 24.

Můžeme přes tato mnohá a drahocenná zaslíbení ještě pochybovat? Bůh nenávidí hřích, hříšníka však miluje, a v Kristu dal sebe sama, aby všichni lidé mohli být spaseni a aby se mohli stát dědici věčné slávy.

Ježíš — chléb života

Zlatý verš: Jan 6, 35.

Úvod: Šestá kapitola ev. Janova skýtá skvělý obraz o Ježíšově činnosti. Ačkoli zaznamenává skutečné události, nesoustředí se na podrobnosti, ale spíše setrvává u jejich bohosloveckého a duchovního významu. V této kapitole např. věnuje devět veršů k vyličení nasycení zástupu v počtu asi pěti tisíc mužů (V. 5—13). Pak v padesáti verších (V. 22—71) líčí kritické okamžiky, které vznikly z Kristova tvrzení, že je živým chlebem z nebe, z něhož všichni musejí jíst. Ti, kdož studují čtvrté evangelium, měli by přihlédnout k této skutečnosti a nechat se vést theologickými závěry a naučeními, které Jan odvozuje z historických událostí.

NASYCENÍ ZÁSTUPU

1. Proč se odebral početný zástup za Ježíšem? Jan 6, 5—13.
2. Jaký zázrak učinil Ježíš, aby uspokojil bezprostřední potřebu lidu? V. 11.

Pán Ježíš ukojil časné potřeby hladového množství a dal tím všem svým pracovníkům hluboké naučení. Kristus bral od Otce a dával učedníkům, oni zase lidu a lid si polával pokrm mezi sebou. Všichni, kteří jsou spojeni s Kristem, přijmou od něho chléb života, ten nebeský pokrm a předají jej ostatním.

**3. K jakému závěru došel lid, když viděl zázrak?
V. 14.**

Ochota, s jakou lid chtěl přijmout Ježíše za Mesiáše, ukazuje jednak, jak všeobecné bylo očekávání Spasitele a jednak na velikou oblibu, které se Ježíš těšil. Projevil se jako vůdce lidu. Byl již znám, že by mohl uzdravit kohokoliv zraněného v boji. Nyní se přesvědčili, že by mohl zásobit potravou i celou armádu. Takový vůdce by byl neporazitelný v boji proti římskému utlačovateli. Proto On musí být Mesiášem.

FALEŠNÉ POHNUTKY

4. Co učinil Ježíš, když viděl záměry lidu? V. 15.

Ježíš viděl, co lidé zamýšlejí a co by následovalo. Kněží a starší slidili po každém jeho projevu. Obviňovali ho, že jim odcizuje lid. Kdyby se lidé snažili uvést Krista na trůn, zmařilo by to Ježíšovo duchovní království. Proto musel toto hnutí potlačit hned v zárodku. Ježíš svolává své učedníky a dává jim příkaz, aby se s ním ihned vrátili na loďce do Kafarnaum; lid zůstává sám.

5. Co řekl Ježíš zástupu, když se s ním zase setkal? V. 22—26.

Kristus věděl, že v té chvíli, kdy zabránil lidem, aby ho nezvolili králem, nastává v jeho životě nepříznivý obrat. Zástupy, jež ho dnes chtěly povýšit na trůn, se zítra od něho odvrátí. Jelikož nesplnil jejich sobeckou ctižádost, změnila se jejich láska v nenávist a chvalozpěvy ve zlořečení. I když to Ježíš věděl, nepodnikl nic, aby tuto kritickou chvíli odvrátil. Lidé nepochopili hluboké

naučení zázraku s pěti chleby. To jim musel vysvětlit. A po tomto vysvětlení měla nastat tím těžší zkouška.

6. Jaká duchovní naučení dal Ježíš těm, kteří ho hledali? V. 27.

UPŘÍMNÉ I NEUPŘÍMNÉ OTÁZKY

7. Kterou zdánlivě vážnou otázku tazatelé předložili? V. 28.

8. Jak zjevil Ježíš jejich nejnaléhavější potřebu? V. 29.

Ježíšova odpověď vyjadřuje základní pravdu, spasení skrze víru. Víra jest základním činem křesťanského života. Žádný jiný čin se nemůže Bohu libit, není-li podložen vírou, neboť jen vírou přichází člověk do pravého společenství s Bohem.

9. Které další pochybovačné otázky vyjádřili? V. 30. 31.

10. Jak obrátil Ježíš mysl svého posluchačstva na zdroj veškerého duchovního pokrmu? V. 32. 33.

ŽIVÝ CHLĚB

11. Jakou touhu vzbudila slova Kristova v myslech některých posluchačů? V. 34.

Někteří dosud mysleli, že Ježíš mluví o časném chlebu a pravili: „Pane, dávejž nám chléb ten vždycky.“ Ježíš pak řekl jim: „Jáť jsem ten chléb života.“

12. Zač se Ježiš zjevně prohlásil? V. 35. 48—51. 58.

„Jísti tělo Páně a píti jeho krev znamená přijmout Ježiše za osobního Spasitele, věřit, že nám odpouští hříchy a že jsme v něm dokonali. Tím, že spatřujeme jeho lásku, přemýšlíme o ní a přijímáme ji, stáváme se účastníky jeho přirozenosti. Kristus musí být duší tím, čím je pokrm tělu. Pokrm nám nic neprospěje, pokud jej nesnime a nestane se součástí naší bytosti. Tak ani Kristus nemá pro nás cenu, pokud ho neznáme jako osobního Spasitele. Theoretická znalost nám není nic platná, musíme se jím nasytit, přijmout ho do srdce, aby se jeho život stal naším životem. Musíme si přivlastnit jeho lásku, jeho milost.“ EGW

13. Jak přijali Židé Ježišovo tvrzení? V. 41. 52. 60. 66.

14. Jakou slavnostní odpověď pronesl Petr jménem všech dvanácti? Kdo však tvořil výjimku? V. 67—81.

Ačkoli Petr hned plně nerozuměl duchovní povaze Kristova království, přece jeho prohlášení ukazuje, že začal chápat, že slova Ježišova jsou klíčem k věčnému duchovnímu životu.

7. ÚLOHA — 18. AUGUSTA 1962

Ježiš a slepý člověk

Základný verš: Ján 9, 4. 5.

Úvod: V ôsmej kapitole ev. Jána sa Ježiš predstavuje kritickým Židom ako svetlo sveta (v. 12),

ako Syn Boží (v. 19), ako bezhriešny (v. 46), a ako ten, ktorý bol už pred Abrahámom (v. 58). Tieto výroky tak podráždili Židov, že Ho chceli ukamenovať (v. 59). On im však unikol a pokračoval vo svojej činnosti. O niečo neskôr sa s Ním stretávame v 9. kapitole, ako otvára oči človeka, ktorý nikdy predtým nevidel a dokazuje, že je Svetlom sveta. Spôsob, akým Ján líči tento prípad, zjavuje jeho presvedčenie, že Ježiš bude ešte oveľa ochotnejšie osvetľovať tých, čo sú duchovne slepí.

JEŽIŠ DÁVA SLEPÉMU ZRAK

1. Aký dôvod uviedol Ježiš pre slepotu človeka, o ktorom píše Ján? Ján 9, 1. 3.

„Židia všeobecne verili, že trest za hriech prichádza už na tomto svete. Každé utrpenie pokladali ako trest za nepravosť postihnutého, alebo jeho rodičov. Isteže všetko utrpenie prichádza ako následok prestúpenia Božieho zákona, ale táto skutočnosť sa v ľudských predstavách dostala na scestie. Satan, pôvodca hriechu a jeho následkov, spôsobil, že ľudia videli v nemoci a smrti Boží ľubovoľný trest za hriech. A tak úbožiak, na ktorého prišlo nejaké utrpenie alebo nešťastie, bol ešte nadto považovaný za veľkého hriešnika. Aj Kristovi učeníci mali židovské názory na utrpenie. Ježiš preto opravil ich omyl.“ EGW

2. Aké stanovisko zaujal Ježiš k slepému od narodenia? V. 4. 5.
3. Ako mu Ježiš daroval zrak? V. 6. 7.

Je jasné, že hlina ani rybník nemajú liečivú moc; má ju jedine Kristus.

ZREJMÝ ODPOR

4. Prečo hlavne farizeji kritizovali tento zázrak?
V. 13—16.

Farizeji sa uzdraveniu mohli len diviť. Boli však naplnení nenávisťou viac než kedykoľvek predtým, lebo zázrak se udial v sobotu. Dúfali, že budú môcť Ježiša prehlásiť za hriešnika a tým dokázať, že nemôže byť Mesiášom. Nevedeli, že slepého uzdravil Ten, ktorý ustanovil sobotu a poznal všetky jej záväzky. Farizeji síce veľmi horlili za svätenie soboty, no nevadilo im, aby v ten istý deň premýšľali o vražde.

5. Ako zmýšľal o Ježišovi uzdravený? V. 17.

6. Prečo neodpovedali rodičia, keď dostali otázku o svojom synovi? V. 18—23.

STÁLOSŤ V SKÚŠKE

7. Ako odpovedal uzdravený na prísne otázky Židov? V. 24—27.

8. Čo usúdili Židia o bývalom slepom a ako prejavili svoju nevedomosť o Ježišovi? V. 28. 29.

9. Ako sa uzdravený hájil? V. 30—33.

Uzdravený dostal tú milosť, že sa stal svedkom Ježiša Krista. Jeho nebojácne odpovede ostre usvedčovali a odsudzovali farizejov.

10. Akým spôsobom potrestali Židia uzdraveného slepca? V. 34.

Vyhnaním zo synagogy bol dotyčný uvrhnutý do náručia Kristovho, takže týmto vyobcovaním málo stratil a mnoho získal. (Pozri Žalm 27, 10.)

JEŽIŠ A JEHO NOVÝ NASLEDOVNÍK

11. Akú otázku položil Ježiš vyobcovanému, človeku? V. 35.

Táto otázka je rozhodujúca pre každého človeka. Ti, čo na ňu kladne odpoveďia, budú spasení. Ján 3, 16; Skt. 16, 31. Záporná odpoveď znamená stratu života. Mar. 16, 16.

12. Ako sa predstavil Ježiš tomuto uzdravenému človeku? V. 36. 37.

Slepý pohliadol prvýkrát do tvári svojho lekára. Videl svojich ustrašených a zarmútených rodičov pred radou; hľadel do rozhnevaných obličajov rabinov. Teraz sa zadíval do milujúcej, pokojnej tvári Ježišovej a videl rozdiel. Uveril v Krista a On zjavil uzdravenému kým je. Uistuje ho: „To je on, čo hovorí s tebou.“

13. Ako odpovedal tento muž na Ježišove slová? V. 38.

8. ÚKOL — 25. SRPNA 1962

Ježiš, dobrý pastýř

Zlatý verš: Jan 10, 14.

Úvod: Pastýřův život, jeho péče a něžný soucit s bezmocnými tvory, bývá často používán k znázornění některých vzácných pravd evangelia. Kristus ve svém poměru k lidu bývá přirovnáván k pastýři. On viděl, jak po pádu do hříchu

byly jeho ovce odsouzeny, aby zahynuly na temných cestách hřichu. Aby zbloudilé zachránil, opustil vznešenost a nádheru svého Otce. Jeho péče o stádo jest neúnavná. Posiluje slabé, shromažďuje jehňata ve své náruči a nese je na svých ramenou. Jeho ovce jej milují.

PODOBENSTVÍ

1. Jakého přirovnání použil Ježíš, aby znázornil svůj vztah k lidem? Jan 10, 1—5.

„Farizejové vyhnali ze svého stádce člověka, protože si dovolil vydat svědectví o Kristově moci.

Vypudili duši, kterou si pravý pastýř přitahoval. Ukázali, že nevědí, jaký úkol jim byl svěřen a že nejsou hodni být pastýři stádce. Ježíš jim nyní poukázal na rozdíl mezi nimi a dobrým pastýřem a řekl o sobě, že je pravým pastýřem stáda Páně.“ EGW

2. Pochopili Ježíšovi posluchači toto přirovnání? V. 6.

JEŽÍŠOVO VYSVĚTLENÍ

3. Za koho prohlašuje Ježíš sebe v tomto vysvětlení? V. 7—9.

„Kristus jest dveřmi do stádce Páně. Těmi dveřmi měly jeho ditky přistup od nepaměti. Tato skutečnost byla zdůrazňována v obrazech, symbolech, proroctvích a později i v osobních naučeních učedníkům.“ EGW

4. Které další vysvětlení objasňuje Ježíšovo poslání? V. 10.

Ježíšovy zázraky tělesného uzdravení poskytovaly hojnost tělesné síly těm, kteří byli od něho uzdraveni. Avšak tělesné obnovení nebylo zdaleka naplněním Ježíšova poslání. Člověk má také duchovní život, který rovněž musí být obnovován a doplňován, neboť „člověk nežije jenom chlebem, ale každým slovem, které vychází z úst Božích“.

5. Kterým krásným výrokiem označil Ježíš sám sebe? V. 11a.

6. Pro co se dobrý pastýř dobrovolně rozhodl? V. 11b. 15. 17. 18.

Jako člen lidské rodiny byl smrtelný, ale jako Bůh byl zdrojem života pro svět. Mohl se smrti bránit a nemusel jí podlehnout; ale on položil svůj život dobrovolně. Nesl hřích světa a jeho kletbu, obětoval svůj život, aby lidé nemuseli věčně umírat.

7. Čím se liší pastýř dobrý od námezdného? Jan 10, 12—14.

8. Jak zjevuje pastýř rozsáhlost svého poslání? V. 15. 16.

Tento verš zdůrazňuje, rozsáhlost Kristova soucitu. Položil svůj život za všechny lidi bez zřetele na jejich původ nebo vyznání a chce, aby všichni byli shromážděni v jednu rodinu.

VNĚJŠÍ OHLAS NA KRISTOVO UČENÍ

9. Která dvě protichůdná mínění vzbudil mezi Židy Ježíšův rozhovor? V. 19—21.

10. Kterou další otázku položili Ježíšovi jeho posluchači? V. 24.

11. Jakým jednoduchým způsobem odhalil Ježíš nevěru tazatelů? V. 25. 26.

POCHYBNOST A NEVĚRA

12. Kterým ujištěním povzbuzuje dobrý pastýř své ovce? V. 27. 28.

Milejší než celý svět je Kristu duše, která se mu odevzdá. Spasitel by byl podstoupil úzkost Golgaty, i kdyby šlo o záchranu pouze jediné duše. Nikdy nezavrhne toho, pro něhož zemřel. Drží své následovníky pevně, pokud ho sami neopustí.

13. Na základě čeho dává pastýř takové ujištění svým ovčím? V. 29. 30.

14. Jak přijali Židé Ježíšovu otevřenou řeč?
V. 31. 39—42.

9. ÚKOL — 1. ZÁŘÍ 1962

Ježíš a Lazar

Zlatý verš: Jan 11, 25.

Úvod: VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT. Pro věřícího je Kristus vzkříšením a životem. Ve Spasiteli je obnoven život, který jsme hříchem ztratili; v něm je život a oživuje, koho chce. Má moc k udílení nesmrtelnosti. „Já jsem přišel, aby měly život a aby měly hojnost.“ Jan 10, 10. Vzkříšení Lazara bylo označeno za největší Kristův div. Jan jej hodnotí jako velikou událost v pozemském ži-

votě Spasitele. Po tomto zázraku události v životě Ježíšově směřovaly rychle ke konci.

JEŽÍŠ A LAZAROVA NEMOC

1. Jak se Ježíš dověděl, že jeden z jeho blízkých přátel vážně onemocněl? Jan 11, 1—3.

Ježíš si často u Lazara odpočinul. Zde byl upřímně uvítán a našel zde čisté, svaté přátelství. Zde mohl mluvit prostě a otevřeně a věděl, že budou jeho slova chápat a pamatovat si je. Lazar náhle onemocněl a jeho sestry poslaly Pánu Ježíši vzkaz: „Pane, aj ten, kteréhož miluješ, nemocen jest.“ Myslely, že se sám co nejrychleji dostaví do Betánie.

2. Jakou příležitost k duchovní práci viděl Ježíš v této nemoci? V. 4.

3. Jak se zachoval Ježíš po obdržení této zprávy? V. 5. 6. 11.

Ježíš věděl, proč oddaluje svůj příchod, ale nevěděla to postižená rodina v Betánii. Jestliže Ježíš dovolil, aby Lazar zemřel, pak to učinil proto, aby projevil své božství a podal nevyvratitelný důkaz, že on je vzkříšení i život. Zázračným vzkříšením Lazara chtěl Ježíš podat nevěřícím Židům přesvědčující důkaz o svém mesiášském a spasitelném plánu.

4. K jakému nesprávnému závěru došli učedníci, když uslyšeli Ježíšův výrok o Lazarovi? V. 12. 13.

5. Jak opravil Ježíš jejich nepochopení? V. 14. 15.

JEŽÍŠ A MARTA

6. Jak projevila Marta, sestra zemřelého, svou důvěru v nadpřirozenou moc Ježíšovu? V. 20—22.

Marta spěchala k Pánu a byla zmitána rozličnými pocity. V jeho výrazné tváři viděla tutéž něžnost a lásku jako vždycky. Její důvěra v něho nebyla otřesena. Byla sice zkroušená bolem, že Kristus nepřišel dříve, ale doufala, že ještě nyní učiní něco pro jejich potěšení. Proto řekla: „Pane, kdybys tu byl býval ty, nebyl by můj bratr zemřel.“

Když viděla jeho laskavou tvář, dodala: „Ale nyní vím, cožkoli požádal bys od Boha, dá tobě Bůh.“ EGW

7. Kterou zásadu pravdy rozvinul Ježíš při této příležitosti? V. 23—26.

Kristus je život sám. On, který prošel smrtí, je zdrojem veškerého života. Proto je lékařem a současně i lékem. Snášel ponížení a vytrpěl krutou smrt, aby mohl dát život. Ale vstal z mrtvých a mohl zvolat: „Já jsem vzkříšení i život.“

8. Jaké slavné vyznání víry pak vyslovila Marta? V. 27.

Nepochopila zcela význam Kristových slov, avšak vyznala, že věří v božství Kristovo, který může učinit vše, co bude chtít.

JEŽÍŠ A DVĚ SESTRY

9. Co učinila Marie, když zaslechla, že Mistr přišel? V. 28. 29. 32.

10. Jak zapůsobil na Ježíše zármutek Marie a ostatních? V. 33—37.
11. Jak připravoval Ježíš sestry na zázrak, který chtěl vykonat? V. 38—40.

NÁSLEDKY LAZAROVA VZKŘÍŠENÍ

12. Proč se Ježíš veřejně modlil, než učinil zázrak? V. 41. 42.

Kristus spolupracoval ve všem se svým Otcem. Dbal vždy pečlivě toho, aby nepracoval nezávisle; všechno činil s modlitbou. Chtěl, aby jeho vztah k Otci byl vždy zjevný.

13. Jak se zachoval mrtvý k příkazu dárce života? V. 43. 44.
14. Jaký odlišný účinek mělo vzkříšení Lazara na ty, kteří byli svědky této události nebo o ní slyšeli? V. 45. 46. 53; 12, 9—11. 17. 18.

Mnozí, kteří byli svědky vzkříšení Lazara, uvěřili v Ježíše. Ale nenávisť kněží byla tím větší. Zavrhli všechny menší důkazy jeho božství a tento další zázrak je jenom popudil. Mrtvý byl vzkříšen za bílého dne a před mnoha svědky. Tento důkaz nemohli nikterak překroutit. Proto bylo nepřátelství Židů k Ježíši silnější než smrt. Byli rozhodnutí více než kdy jindy ukončit dílo Kristovo.

15. Kterou skutečnost potvrdilo vzkříšení Lazara? Jan 5, 25.

Ježiš a posledná večera

Základný verš: Ján 13, 34, 35.

Úvod: Po vskriesení Lazára (Ján 11. kap.) šli udalosti už rýchle za sebou. Zákonníci a starší sa pevne rozhodli, že Krista zabijú (11, 53), ľud Ho však uvítal ako kráľa v Jeruzaleme (12, 12—18). Ježiš predvídaval blízkosť svojho ukrižovania (12, 31—33), a pripravil svojich učeníkov na svoj blízky koniec.

Celý Ježišov život bol životom nezištnej služby (Mat. 20, 28). Učeníci sa to dosiaľ nenaučili. Pri poslednej veľkonočnej večeri Spasiteľ znova pripomnel toto naučenie príkladom, ktorý sa navždy vryl do ich mysli a srdc.

MAJSTER AKO SLUHA

- miloval své*
1. Aké pocity mal Ježiš v srdci ku všetkým svojim nasledovníkom, keď vedel, že sa priblížil čas jeho odchodu z tohoto sveta? Ján 13, 1.

Pán Ježiš vedel o ponížení a utrpení, ktoré malo na Neho prísť. On však myslí na svojich dvanástich učeníkov, ktorí budú ponechaní na svete. Nemyslí na seba, stará sa o nich.

2. K akému činu se rozhodol Judáš, keď sa Večera chýlila ku koncu? V. 2. *Zrada*

Pred veľkonočným sviatkom zišiel sa Judáš druhýkrát s farizejmi a zákonníkmi a dohodol sa s nimi, že im Ježiša vydá. Aj potom chodil s uče-

nikmi, ako by sa nič nebolo stalo a zaujímal sa o sviatočné prípravy.

3. O čom Ježiš vedel a čo predsa urobil? V. 3—5.

Učenci sa nehýbali, nechceli si slúžiť. Ježiš chvíľu čakal, potom vstal od stola. Odložil svoje rúcho, aby mu neprekážalo, vzal zásteru a opásal sa. Učenci prekvapene a napiate pozorovali, čo bude ďalej. (Ján 13. 5.) To im otvorilo oči. Zahabli sa do hĺbky duše. Porozumeli nevyslovenejšej výčitke a videli sa v inom svetle.

J E Ž I Š A P E T E R

4. Ako znela prvá Petrova odpoveď na Majstrovo pokorenie? V. 6. 8a.

Služba, ktorú Peter odmietol, bola symbolom vyššieho očistenia. Kristus prišiel obmyť srdce od poškvŕn hriechu. Peter to nevedomky odmietal a zavrhoval tým samého Pána. Pre Majstra nie je žiadnym ponížením, ak Mu dovolíme, aby nás očistil. Opravdová pokora záleží vo vďačnom prijatí všetkého, čo pre nás Pán vykonal a v horlivejšej službe pre Krista.

5. Čo odpovedal Ježiš na Petrov protest? V. 7. 8b.

6. Aké rozhodnutie vyslovil Peter prv, než ho Pán poučil? V. 9. 10.

Aj my sme obmytí Ježišovou krvou ako Peter a jeho bratia. V styku s hriechom sa však naše srdce často poškvŕňuje. Musíme prísť ku Kristu a prosiť o očistenie. Peter nechcel, aby sa jeho Pán a Majster dotýkal jeho špinavých nôh. Ako často však prichádza naše hriechom poškvŕnené

srdce do styku s Ježišom! Aká odporná Mu je naša zlá povaha, naša márnivosť a pýcha! Musíme Mu však aj tak priniesť všetky svoje slabosti a hriechy. On jediný nás môže obmyť.

7. Aké naučenie dal Spasiteľ svojim učeníkom, keď im poslúžil? V. 12—17.

Týmto ustanovením chce Kristus pripraviť svojich učeníkov pre sväté chvíle Večere Pánovej. Dokiaľ je v srdci pýcha, nezhoda a túžba po moci, nemôže dôjsť k spoločenstvu s Kristom a nikto nemôže byť pripravený pre prijímanie Jeho tela a krvi. Preto Spasiteľ ustanovil najprv tento úkon pokory.

JEŽIŠ A JEHO ZRADCA

8. O čom vedel Kristus? V. 11. 18—21.

Pán Ježiš umyl Judášovi nohy aj keď ho poznal od začiatku. A zradca smel s Ním mať podiel na svätej Večeri. Dlhohovievajúci Spasiteľ mu ponukol svoju náruč, aby činil pokánie a bol očistený od každej poškrvny hriechu.

9. Čo chceli Jeho učeníci vedieť, keď im zdelil tak hroznú skutočnosť? V. 22—25.

10. Ako odpovedal Ježiš na otázky učeníkov? V. 26.

11. Ako si počíнал Judáš, keď si uvedomil, že Majster pozná jeho zradný úmysel? V. 27—30.

Do tej chvíle mohol Judáš činiť pokánie. Keď však opustil svojho Pána a spoluučeníkov, učinil posledné rozhodnutie. Prekročil neviditeľnú hranicu.

12. Akými myšlienkami sa zaoberal Ježiš aj keď bol zradený? V. 31. 32.
 13. Ktorý príkaz vstúpil Ježiš svojim učeníkom pred svojou smrťou? V. 33—35.
-

11. ÚKOL — 15. ZÁŘÍ 1962

Ježíš a jeho odchod

Zlatý verš: Jan 16, 13.

Úvod: ROZHOVOR NA ROZLOUČENOU. Spasitel před svým ukřižováním v rozhovoru na rozloučenou nemluvil s učedníky o svém utrpení. Nemluvil ani o potupě, která ho čeká, ale snažil se vést jejich myšlenky k tomu, co by posílilo jejich víru a dal jim nahlédnout do budoucna na radosti, které očekávají vítěze.

RADA PŘED ODCHODEM

1. Kterými slovy potěšoval Ježiš své učedníky v předvečer svého ukřižování? Jan 14, 1. 2.

Příčina Ježíšova odchodu byla jiná, nežli se učedníci domnívali a čeho se obávali. Ježiš neodcházel navždy. Šel jim připravit místo, aby mohl opět přijít a vzít je k sobě. V době, kdy jim chystá příbytky, mají vytvářet svou povahu podle Božího vzoru.

2. Jakou nadějí na znovuspojení dal Mistr svým následovníkům? V. 3.

Jednou z nejvážnějších a nejslavnějších pravd je ta, že Kristus přijde ještě jednou. Učení o jeho druhém příchodu je klíčem k svatému Písmu.

3. Jak vyznačil Ježíš cestu pro ty, kteří jej chtějí následovat? V. 4—6.

Ať jsme v jakémkoli postavení, máme vždy vůdce, který nám ukazuje cestu. V těžkostech máme vždy spolehlivého rádce; v zármutku a starosti nejsme opuštěni, máme vždy soucitného přítele! Jestliže se ve své nevědomosti dopustíme chyby, Kristus nás neopustí. Jasně a zřetelně uslyšíme jeho hlas: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“

4. Jaké ujištění dal Ježíš učedníkům, než odešel? V. 12.

Kristus tím nemyslí, že by dílo učedníků bylo větší než jeho. Mělo však být rozsáhlejší. Netýkalo se pouze konání divů, nýbrž všeho, co se mělo dít působením Ducha svatého.

5. Která zaslíbení pokoje dal Ježíš svým následovníkům? V. 27; 16, 33.

POTĚŠITEL

6. Jak zamýšlel Ježíš vyplnit mezeru vzniklou po svém odchodu? Jan 14, 16—18; 16, 7.

Než Pán Ježíš přinesl svou nesmírnou oběť, chtěl dávat svým následovníkům nejdůležitější dar, který by jim umožnil přístup k nevyčerpatelnému zdroji milosti.

Bůh vyslyší naše modlitby v každé chvíli a

na každém místě, ve všech strastech a utrpeních. Vyslychává nás i tenkrát, když náš výhled do budoucna je temný, když se cítíme bezmocní a opuštěni. V takových chvílích sesílá nám Utěšitele.

7. Jaký vztah má být mezi Duchem svatým a Kristovými učedníky? Jan 14, 17.

8. Jaké naučení udělí Duch svatý těm, kteří přebývají s Ježišem? Jan 14, 25. 26; 16, 13. 14.

9. K čemu měli být učedníci uschopněni po přijetí Ducha svatého? Jan 15, 26. 27.

Těm, kteří přijali Krista za svého osobního Spasitele, přišel Duch svatý jako rádce, posvětitel, vůdce a svědek. Čím úžeji chodili věřící s Bohem, tím jasněji a mocněji svědčili o lásce Kristově a jeho spasitelné milosti.

10. Ke které trojí úloze směřovala činnost Ducha svatého? Jan 16, 8—11.

Když Duch svatý nás přesvědčí o hříchu a přidrží nám měřítko spravedlnosti, naplňuje naši duši touhou po svatosti. „Uvedeť vás ve všelikou pravdu,“ prohlásil Spasitel. Poddáme-li se Duchu svatému, bude v nás pracovat a způsobí posvěcení celé naší bytosti.

SPOJENÍ S KRISTEM

11. Co je nutné činit, má-li růst dobré ovoce? Jan 15, 1. 2.

Pán Ježiš vysvětlil jemnými slovy úkol vinaře. Ořezávání boli, ale nezapomínejme, že nůž je v ruce Otce. On nepracuje lehkomyšlně nebo lho-

stejně. Zamezuje škodlivému růstu; chce, aby ovoce bylo hojnější a bohatší.

12. Jedině kdy může křesťan přinášet ovoce?
V. 4. 5.

Život z vinného kmene vnikne i do ratolestí. Tak i duše mrtvá ve vinách i hříších, přijímá život spojením s Kristem. Vírou se spojí se zdrojem života. Hříšník spojí svou slabost s Kristovou silou, svou prázdnotu s Kristovou plností, svou křehkost s Kristovou mocí. Potom získá Kristovu mysl.

13. Jaký bude následek trvalého spojení s Kristem a jaký bude důsledek přerušeno spojení s ním? V. 6. 7.

14. Který důkaz uřednictví od nás Mistr očekává? V. 8.

Trvalá zbožnost vytváří tak úzké spojení s Kristem, že se mu stáváme podobni i povahou. Obdržíme jasnější a širší rozhled a zdravý úsudek. Pak budeme s to přinést mnohé ovoce k slávě Boží.

12. ÚKOL — 22. září 1962

Ježíš a jeho otec

Zlatý verš: Jan 17, 3.

Úvod: PŘÍMLUVNÁ MODLITBA. Tento úkol pojednává o přímluvné modlitbě Kristově

těsně před jeho odsouzením a ukřižováním. Skýtá naučení ohledně zástupné služby, kterou měl Spasitel konat v nebeské svatyni po dokonání své pozemské činnosti a svém obětování. Náš prostředník dal svým učedníkům nahlédnout do své budoucí činnosti pro všechny, kteří k němu přicházejí pokorně a proti sobectví u víře v jeho spasitelnou moc.

SYNOVA MODLITBA ZA SEBE

1. Jakou prosbu vyslovil Ježíš svému Otci, když se blížila hodina utrpení jeho pozemského života? Jan 17, 1.

2. Proč dal Otec moc svému Synu? V. 2. 3.

Poznání Boha a Ježíše Krista přeměňuje člověka v obraz Boží. Dává člověku sílu k ovládnutí sebe, podřizuje každé naše jednání a chtění vyšším duchovním silám. Činí člověka dítětem Božím a dědicem nebeským. Toto poznání se získává zpytováním slova Božího.

3. Proč mohl Ježíš tak důvěrně žádat svého Otce, aby jej oslavil? V. 4. 5.

Kristus nežádá, aby se mu dostalo slávy lidské, neboť v podstatě lidské před tím nikdy neexistoval. Modlí se k Otci o slávu vyplývající z jednoty s Bohem. Jeho modlitba je povahy přimluvné.

SYN SE PŘIMLOUVÁ ZA UČEDNÍKY

4. Jak dalece zjevil Ježíš Otce svým následovníkům? V. 6—8.

5. Za koho obzvláště prosí ve své modlitbě? V. 9. 10.

6. Na co soustředil Ježíš svůj zájem v této přímluvné modlitbě? V. 11. 15.

Spasitel svým vlastním příkladem ukázal, že jeho následovníci mohou být ve světě a ne ze světa. Nepřišel, aby se účastnil jeho šalebných rozkoší, také nepřišel, aby se dal ovlivnit jeho mravy a používal jeho úskoků, nýbrž aby konal vůli svého Otce a hledal a spasil, co bylo ztraceno. Má-li křesťan tento cíl na zřeteli, pak může zůstat mravně čistým, ať se octne kdekoli. Ať jest jeho postavení vysoké nebo nízké, ať jsou jeho poměry skvělé nebo skromné, bude vždy dávat najevo sílu pravé bohabojnosti.

7. Jak věrně chránil ty, které mu Otec svěřil? V. 12. 13.

8. Proč svět nenáviděl Ježíšovy učedníky? V. 14. 16.

Mezi spravedlností a hříchem, láskou a nenávistí, pravdou a falší se odehrává zápas, který se nedá potlačit. Kdo zjevuje v životě lásku Kristovu, ten odvádí satanu jeho poddané a kníže zla se proto staví proti němu. Potupa a pronásledování postihnou všechny, kteří jsou naplněni Duchem Kristovým.

9. Jaká opatření učinil Ježíš pro posvěcení svých učedníků? V. 17—19.

Bible je měřítkem, kterým můžeme zkoušet všechny, když o sobě tvrdí, že jsou posvěceni. Jestliže dbají o to, aby plnili vůli Boží, naslouchají-li pilně jeho hlasu, důvěřují-li jeho moudrosti, pak můžeme být jisti, že mají křesťanskou povahu.

10. Koho ještě zahrnuje Ježíš do své modlitby kromě svých prvních učedníků? V. 20.

Čím byl Kristus svým prvním učedníkům, tím chce být svým dítkám i v dnešní době. Když se malý zástup jeho učedníků shromáždil kolem něho k poslední modlitbě, Ježíš se modlil: „Ne za tytoť pak toliko prosím, ale i za ty, kteří skrze slovo jejich mají uvěřiti ve mne.“ Tato prosba zahrnuje i nás. Těší nás, když víme, že máme velikého přímlovce. V hodině největší potřeby, kdy malomyslnost přemáhá duši, bdělé oko Ježíšovo vidí, že potřebujeme jeho pomoc.

11. Která prosba převládá v Ježíšově modlitbě za věřící? V. 21—23a.

Kristus spojuje své učedníky v živé jednotě se sebou a s Otcem. Působením Ducha svatého se stává člověk dokonalým v Kristu Ježíši. Jednota s Kristem vytváří i pouto jednoty mezi věřícími. Tato jednota jest nejpřesvědčivějším důkazem pro Kristovu moc snímat hříchy.

12. O čem ještě svědčí křesťanská jednota? V. 23b.

13. Které čtyři prosby vyslovil Ježíš se zřetelem na své následovníky? V. 24—26.

Tato nejhlubší a nejvznešenější modlitba, která kdy byla zaznamenána, končí prosbou, aby:

- a) křesťané byli natrvalo s Kristem,
- b) hleděli na jeho slávu,
- c) okusili tutěž lásku, jakou má Otec k Synu,
- d) Kristus v nich osobně přebýval.

Touto modlitbou předává Pán Ježíš svoji vyvolenou církev Otcově péči. Prosí za svůj lid jako

vysväcený velekněz. Shromažďuje své stádece jako věrný pastýř do stínu Všemohoucího, kde budou bezpečni. Sám pak jde do posledního zápasu se satanem, který ho očekává.

13. ÚLOHA — 29. SEPTEMBRA 1962

Ježiš a kříž

Základný verš: Ján 3, 14. 15.

Úvod: NAUČENIE PRI KRÍŽI. Bolo by dobre, keby sme denne uvažovali o Kristovom živote, obzvlášť o jeho posledných chvíľach. Keď budeme uvažovať o Kristovej veľkej obeti, vzrastie naša dôvera k Nemu, naša láska zosilnie a prijmemo väčšiu mieru Jeho Ducha. Ak chceme byť zachránení, musíme sa naučiť pokore a pravému pokániu pri kříži.

TIEŇ KRÍŽA

1. Prečo sa Kristus rozhodol ísť cestou kříža?
Ján 3, 14. 15; 8, 28; 12, 32.

Kříž priamo súvisí s poznaním Božej slávy, takže pri pohľade na kříž môžu ľudia chápať Boha a Ježiša Krista, ktorého poslal. Hľadením na kříž postihujeme Božiu nenávisť k hriechu ako aj Jeho lásku k hriešnikovi, ktorá je silnejšia než smrť. Kříž je pre svet nezvratným dôkazom, že Boh je pravda, svetlo a láska.

2. Ktorými slovami zdôraznil Ježiš dobrovoľnosť svojej smrti? Ján 10, 11. 15. 17. 18.

Bola to dobrovoľná obeť. Ježiš mohol zostať pri Otcovi, mohol i naďalej žiť v sláve nebies a úcte anjelov. Z lásky však vrátil žezlo do Otcových rúk a zostúpil z trónu, aby mohol priniesť svetlo nevidomým a hynúcim.

ŽIDIA, PILÁT A JEŽIŠ

3. Prečo sa Židia odvolali k rímskej moci, keď túžili po Ježišovej smrti? Ján 18, 28—32.

Aj keď Židia nenávideli rímsky útlak, predsa boli ochotní použiť rímsku moc, aby dosiahli ukrižovanie Ježiša. Hriech privádza ľudí k hrozným rozhodnutiam.

4. Čo odpovedal Ježiš Pilátovi o `svojom kráľovstve? V. 33—37.

Kráľovstvo Božie neprichádza s vonkajšou okázalostou. Posolstvo o Božej milosti sa nešíri v duchu tohoto sveta. Ono vzniká v srdci človeka pôsobením Ducha Svätého. To je moc, ktorá povznáša človeka.

5. Ako nariadil Pilát zachádzať s Ježišom aj keď poznal Jeho nevinu? Ján 19, 1—6.

JEŽIŠ ODSÚDENÝ NA SMRŤ

6. Ktoré okolnosti uvádzali Ježišovi nepriatelia za dôvod trestu smrti? Ján 19, 7. Pozri tiež Ján 5, 18; 10, 33.

7. Ktorý výrok sa tým naplnil? Ján 1, 11.

8. Čo povedal Ježišovi Pilát, keď počul obvinenie Židov? Ján 19, 8—12a.

9. Čo nakoniec viedlo Piláta, že Ježiša vydal na smrť? V. 12b.

Pilát chcel Ježiša oslobodiť. Poznal však, že ak to urobí, stratí pri tom svoje postavenie a slávu. Preto radšej obetoval nevinný život. Kol'ki ľudia od tej doby podobne obetovali svoje zásady, len aby sa vyhli strate, alebo utrpeniu. Svedomie a povinnosť bývajú často v rozpore so sebeckými záujmami.

JEŽIŠ NA KRÍŽI

10. Ako potvrdil Pilát to, čo o sebe tvrdil Ježiš? V. 19—22.

Bola to vyššia moc, ktorá viedla Piláta, aby dal umiestiť tento nápis nad Jeho hlavu. Božím úmyslom bolo, aby ľudia začali premýšľať a skúmali Písmo.

11. Čo ešte sa splnilo, keď Kristus visel na kríži? V. 23. 24.

12. Čo učinil Ježiš pre svoju matku v posledných chvíľach svojho života? V. 25—27.

Dokonalý príklad synovskej lásky žiari neoslabe doposiaľ. Ježiš pomáhal niešť starosti domova a ani v poslednej úzkosti nezabúda na svoju zarmútenú matku. Toho istého ducha prejavuje každý opravdový učenik Pánov. Ježišovi nasledovníci si vážia rodičov a starajú sa o nich. Vedia, že je to časť ich náboženstva. Srdce, v ktorom prebýva Ježišova láska, nikdy neprestane zahrňovať otca a matku pozornou starostlivosťou a nehou,

13. Za akých okolností dokonal Spasiteľ svoju obeť pre človeka? V. 28—30.

Kristus neobetoval svoj život kým nesplnil svoju úlohu a posledným dychom nezvolal: „Dokonalné je!“ Zápas bol vybojovaný! Zvítazil! Celé nebo jasalo nad Spasiteľovým víťazstvom. Satan bol porazený a vedel, že jeho vláda skončila.

14. Ako sa ďalej naplnilo Písmo? V. 31—37.

Ježišovu smrť nespôsobili len telesné muky. Jeho srdce puklo; veď vo chvíli smrti zvolal „veľkým hlasom“ a z Jeho boku potom vytiekla krv a voda. Duševná trýzeň umučila Jeho srdce. Zabil Ho hriech sveta.